

PODMÍNKY PRO POVOLENÍ PRACÍ V PROSTORÁCH S NEBEZPEČÍM VÝBUCHU

Klasifikace prostorů s nebezpečím výbuchu

Prostory s nebezpečím výbuchu se zařazují do zón na základě četnosti výskytu výbušné atmosféry a doby jejího trvání.

1 Prostory s výskytem výbušné atmosféry složené ze směsi vzduchu a hořlavých látek ve formě plynu, páry nebo mlhy, se zařídují do těchto zón:

Zóna 0 = Prostor, ve kterém je výbušná atmosféra tvořená směsí vzduchu s hořlavými látkami ve formě plynu, páry nebo mlhy přítomna trvale nebo po dlouhou dobu nebo často.

Zóna 1 = Prostor, ve kterém je občasný vznik výbušné atmosféry tvořené směsí vzduchu s hořlavými látkami ve formě plynu, páry nebo mlhy pravděpodobný.

Zóna 2 = Prostor, ve kterém vznik výbušné atmosféry tvořené směsí vzduchu s hořlavými látkami ve formě plynu, páry nebo mlhy není pravděpodobný, a pokud výbušná atmosféra vznikne, bude přítomna pouze výjimečně a pouze po krátký časový úsek.

2 Prostory, v nichž se výbušná atmosféra vyskytuje ve formě oblaku hořlavého prachu ve vzduchu

se zařídují do těchto zón:

Zóna 20 = Prostor, ve kterém je výbušná atmosféra tvořená oblakem zvířeného hořlavého prachu ve vzduchu přítomna trvale nebo po dlouhou dobu nebo často.

Zóna 21 = Prostor, ve kterém je občasný vznik výbušné atmosféry tvořené oblakem zvířeného hořlavého prachu ve vzduchu pravděpodobný.

Zóna 22 = Prostor, ve kterém vznik výbušné atmosféry tvořené oblakem zvířeného hořlavého prachu ve vzduchu není pravděpodobný, a pokud výbušná atmosféra vznikne, bude přítomna pouze výjimečně a pouze po krátký časový úsek.

Zóny uvedené v odst. 1 a 2 musí být označeny tabulkou „Zóna Ex“.

3 Vrstvy, usazeniny a hromady hořlavého prachu

Musí být považovány za zdroj, který může vytvářet výbušnou atmosféru.

4 Písemné pokyny a příkazy k provedení prací

4.1 V prostorách s nebezpečím výbuchu smí být práce prováděny pouze v souladu s dokumentací o ochraně před výbuchem.

4.2 Tam, kde je to stanoveno v dokumentaci o ochraně před výbuchem, smí být nebezpečné činnosti (při nichž může vzniknout výbušná atmosféra nebo které mohou způsobit iniciaci výbušné atmosféry, anebo činnosti, které mohou vzájemným působením s jinou činností vyvolat nebezpečí výbuchu) prováděny pouze na základě „Povolení“ označeného v záhlaví jako „Příkaz V“.

4.3 Osoby, které jsou v „Příkazu V“ určené k provádění prací, musí být předem prokazatelně seznámeny s obsahem tohoto příkazu Povolení k práci a s výstražnými signály, které budou na pracovišti použity k varování před ohrožením výbuchem.

4.4 „Příkaz V“ musí mimo jiné obsahovat zejména:

- pokyny k zajištění pracoviště k ochraně před vznikem výbušné atmosféry, popřípadě k jeho uvedení do původního stavu,
- stanovení opatření k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, která musí být provedena před zahájením práce,
- seznam a popis ochranných a zásahových prostředků pro případ zdolávání mimořádných událostí, například věcných prostředků požární ochrany,
- jméno, příjmení a podpis oprávněného zaměstnance, který Příkaz V“ vystavil,

- jméno, příjmení a podpis vedoucího pracovní skupiny, který za provedení práce odpovídá a který Příkaz V“ převzal,
- jména a příjmení osob, které budou práci vykonávat, a jejich podpisy, kterými tyto osoby potvrzují, že byly náležitě poučeny, seznámeny se způsobem zajišťování pracoviště a srozuměny se způsobem provedení práce,
- další nezbytné údaje jako je například uvedení, že práce je vykonávána pod dozorem nebo pod dohledem nebo určení osoby pověřené dozorem nebo dohledem nad výkonem práce, nebo zápis o předání pracoviště.

5 Opatření k ochraně před výbuchy

Při povolování prací na zařízení musí být respektována všechna opatření, která byla navržena a jsou součástí dokumentace ochrany před výbuchem zpracované a schválené pro příslušné pracoviště.

5.1 Organizační opatření

Osoby pracující v prostředí s nebezpečím výbuchu musí být v dostatečném rozsahu seznámeni s dokumentací o ochraně před výbuchem, s preventivními a ochrannými opatřeními a způsobem používání osobních ochranných pracovních prostředků.

Obsluhovat zařízení a ochranné systémy v prostoru s nebezpečím výbuchu mohou pouze pracovníci, jejichž teoretické znalosti a praktické dovednosti byly prokazatelně ověřeny.

5.2 Kontroly a inspekce

Přítomnost výbušné atmosféry musí být kontrolována vždy při uvádění zařízení do provozu anebo při podezření, že hořlavé plyny nebo kapaliny ze zařízení unikají, popřípadě, že hořlavý rozvířitelný prach se na zařízení nebo v jeho blízkosti usazuje. V prostorech uvnitř staveb musí být kontrola provedena nejméně 1x za měsíc.

O kontrolách prováděných dle tohoto článku musí být učiněny zápisy do provozní dokumentace zařízení.

5.3 Únikové cesty a signály

Na nebezpečí ohrožení výbuchem musí být pracovníci upozorněni světelným signálem, zvukovým signálem, případně jejich kombinací tak, aby mohli bezpečně opustit ohrožený prostor.

Únikové cesty musí být udržovány trvale volné a přístupné tak, aby pracovníci mohli rychle a bezpečně opustit prostor ohrožený výbuchem.

5.4 Osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP)

Při práci v prostředí s výbušnou atmosférou musí pracovníci používat ochranný oděv a obuv zhotovené z materiálů, které nezpůsobují elektrostatické výboje schopné zažehnout výbušnou atmosféru. Stejným oděvem a obuví musí být vybaveny i jiné osoby, pokud vstupují na pracoviště v prostorech s nebezpečím výbuchu nebo se na něm zdržují.

5.5 Používání nářadí a nástrojů v prostředí s nebezpečím výbuchu

Rozlišují se dva druhy ručního přenosného nářadí:

- a) nástroje a nářadí, které mohou být při používání příčinou jednotlivých jisker (např. kladiva, ocelové šroubováky, klíče, ...),
- b) nástroje a nářadí, u kterých vzniká při řezání a broušení řada jisker.

V zónách 0 a 20 není dovoleno používat nástroje a nářadí, které mohou být příčinou jisker; musí být použito nářadí a nástrojů z nejměkčího materiálu.

V zónách 1 a 2 je dovoleno používat nářadí a nástroje z oceli podle bodu a). Nástroje a nářadí podle bodu b) je dovoleno používat pouze tehdy, pokud je zabezpečeno, že na pracovním místě není nebezpečná výbušná atmosféra.

V zónách 21 a 22 je dovoleno používat nástroje a nářadí z oceli podle bodu a). Nástroje a nářadí z oceli podle bodu b) je dovoleno používat, pokud je pracovní místo odstíněno od ostatního prostoru zón 21 a 22 a z pracovního místa byl odstraněn usazený prach, nebo je pracovní místo udržováno tak vlhké, že prach nemůže být rozvířen do vzduchu, ani nemůže vyvolat doutnání.

Poznámka: Při broušení nebo řezání v zónách 21 a 22 nebo jejich nejbližším okolí je třeba vzít v úvahu, že vznikající jiskry mohou odletět na velké vzdálenosti a vytvářet doutnající částice. Je proto nutné zahrnout do preventivních opatření také ostatní prostory kolem pracovního místa.

5.6 Školení

Příslušný vedoucí pracovník pracoviště s nebezpečím výbuchu (nebo jím pověřený zástupce) je povinen seznámit prokazatelným způsobem pracovníky externích firem, provádějících na těchto pracovištích pracovní činnost, s písemnou dokumentací o ochraně před výbuchem, s ochrannými opatřeními a se zásadami bezpečné práce. To provádí při vstupním a periodickém školení na pracovišti (v termínech a dle pravidel stanovených v S-3.8.9).